

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 474

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 22 mai 2024

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 610 din 21 noiembrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară	2-5	170. — Decizie privind numirea doamnei Ana-Claudia Țapardel în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, la Autoritatea Națională pentru Cetățenie	13
Decizia nr. 672 din 28 noiembrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 62 alin. 2 și 3 din Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, precum și ale art. 718 din Codul de procedură civilă raportat la art. 483 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură civilă	6-8	171. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către doamna Rela-Nicoleta Ștefănescu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene	14
Decizia nr. 734 din 14 decembrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.....	9-11	172. — Decizie privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Marius-Iulian Carabulea a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene	14
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
167. — Decizie privind constatarea încetării mandatului de președinte, cu rang de secretar de stat, în cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie al doamnei Gabriela Lenghel	12	173. — Decizie pentru revocarea doamnei Felicia-Ancuța Dunca din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Competente pentru Reglementarea Operațiunilor Offshore la Marea Neagră.....	15
168. — Decizie privind eliberarea domnului Silviu-Gabriel Barbu din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie	12	174. — Decizie pentru numirea doamnei Florina-Andreea Hlevca în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Competente pentru Reglementarea Operațiunilor Offshore la Marea Neagră.....	15
169. — Decizie privind numirea domnului Silviu-Gabriel Barbu în funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie	13	175. — Decizie privind constatarea încetării de drept a raportului de serviciu al domnului Radu Renga, inspector guvernamental în cadrul Secretariatului General al Guvernului	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 610**

din 21 noiembrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciocină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.236D/2019.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției de neconstituționalitate, doamna Emma Turtoi, șef al Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii, cu împuternicire depusă la dosar. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului autorului excepției, care arată că, între data sesizării instanței de control constituțional și data soluționării excepției de neconstituționalitate, Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost abrogată prin art. 168 alin. (5) din titlul IX al Legii nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, iar, într-o cauză similară, în care abrogarea textului de lege criticat a intervenit după sesizarea instanței de control constituțional, Curtea a respins ca devenită inadmisibilă excepția de neconstituționalitate. În aceste condiții, lasă la aprecierea Curții aspectul privind admisibilitatea excepției de neconstituționalitate.

4. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca devenită inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere modificarea legislativă precizată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Cu Adresa nr. 21.894 din 5 decembrie 2019, înregistrată la Curtea Constituțională cu nr. 10.067 din 5 decembrie 2019, în temeiul art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție și al art. 32 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, **Avocatul Poporului a sesizat direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, astfel cum au fost modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului**

nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate, analizând din punctul de vedere al evoluției în timp cadrul legal privind condițiile de numire a procurorilor, Avocatul Poporului observă că, în redactarea inițială a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Departamentul Național Anticorupție, se prevedea pentru numirea în funcția de procuror în Parchetul Național Anticorupție condiția pregătirii specializate în combaterea infracțiunilor de corupție. Prin Legea nr. 503/2002 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Parchetul Național Anticorupție, cerința expresă a pregătirii specializate în combaterea infracțiunilor de corupție pentru numirea în Parchetul Național Anticorupție (actuala Direcție Națională Anticorupție) a fost înlocuită prin „*calități și rezultate profesionale deosebite în combaterea infracțiunilor de corupție*”. Odată cu adoptarea Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, condițiile de numire pentru procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție au fost preluate, într-o formă modificată, în cuprinsul secțiunii a 2-a a capitolului II al Legii nr. 304/2004, republicată și modificată, fiind eliminată cerința expresă și preexistentă numirii în funcția de procuror la Direcția Națională Anticorupție a pregătirii specializate în combaterea infracțiunilor de corupție.

7. Dată fiind noua configurare a condițiilor de eligibilitate a procurorilor pentru a accede în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, menționată anterior, Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate generează încălcarea competenței funcționale a organului de urmărire penală, fiind contrare dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) și ale art. 21 alin. (3) teza întâi, precum și prevederilor art. 6 paragraful 1 teza întâi din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8. Avocatul Poporului invocă considerente ale Deciziei Curții Constituționale nr. 302 din 4 mai 2017 și susține că principiul legalității — componentă a statului de drept — îl obligă pe legiuitor să reglementeze în mod clar competența organelor judiciare. În acest sens, invocă jurisprudența instanței de control constituțional potrivit căreia legea trebuie să precizeze cu suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv, ținând cont de scopul legitim urmărit, pentru a oferi persoanei o protecție adecvată împotriva arbitrarului (în sensul celor citate, face referire la Decizia Curții Constituționale nr. 348 din 17 iunie 2014, paragraful 17). Totodată, invocă Decizia Curții Constituționale nr. 302 din 4 mai 2017, în considerentele căreia instanța de control constituțional a constatat că dovedirea unei vătămări a drepturilor unei persoane exclusiv prin nerespectarea de către organul de urmărire penală a dispozițiilor referitoare la competența după materie și după persoană se transformă într-o probă greu de realizat de către cel interesat, ce echivalează, în fapt, cu o veritabilă *probatio diabolica*, și implicit determină încălcarea dreptului fundamental la un proces echitabil. De asemenea, Avocatul Poporului arată că aceeași instanță

constituțională a constatat că Direcția Națională Anticorupție este organizată ca parchet specializat în combaterea infracțiunilor de corupție, structură autonomă cu personalitate juridică în cadrul Ministerului Public. Activitatea acestui parchet se desfășoară sub autoritatea ministrului justiției, iar conducerea sa este exercitată de către un procuror general coordonat de procurorul general al Parchetului de pe lângă fosta Curte Supremă de Justiție (în sensul celor menționate, face referire la deciziile Curții Constituționale nr. 1.367 din 26 octombrie 2010, nr. 297 din 23 martie 2010 și nr. 1.706 din 17 decembrie 2009). Modificările și completările aduse prin ordonanțele de urgență ale Guvernului și legile de aprobare a acestora au păstrat statutul special al Parchetului Național Anticorupție față de celelalte parchete din structura Ministerului Public (Decizia Curții Constituționale nr. 235 din 5 mai 2005).

9. Avocatul Poporului invocă, totodată, dispozițiile art. 131 alin. (2) și ale art. 132 alin. (1) din Legea fundamentală pentru a susține că normele legale criticate nu constituie altceva decât o reflectare a principiilor constituționale menționate și o subliniere a naturii juridice a Direcției Naționale Anticorupție, aceea de magistratură specială instituită pentru combaterea infracțiunilor de corupție.

10. În consecință, Avocatul Poporului susține că procurorul care participă la actele de procedură trebuie să fie un procuror apt să exercite reprezentarea parchetului în fața instanței, deci un procuror competent din punct de vedere funcțional, în speță de către un procuror din cadrul Direcției Naționale Anticorupție care să îndeplinească condițiile de numire în cadrul acestei instituții potrivit gradului de specializare avut în vedere pentru aceasta. Invocă jurisprudența Curții, potrivit căreia competența funcțională este „aptitudinea unui organ judiciar de a desfășura anumite activități specifice”, iar, „pentru buna desfășurare a activității organelor judiciare, se impune respectarea fermă a competenței lor materiale și după calitatea persoanei. Nerespectarea normelor legale privind competența materială și după calitatea persoanei produce o vătămare care constă în dereglarea mecanismului prin care este administrată justiția” (Decizia nr. 302 din 4 mai 2017). Totodată, apreciază ca fiind relevante aspectele învederate de Curtea Constituțională în Decizia nr. 417 din 3 iulie 2019, prin care s-a pronunțat cu privire la neconstituirea completurilor specializate în domeniul judecării, în primă instanță, a infracțiunilor reglementate de Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

11. Avocatul Poporului susține că, în cazul în care urmărirea penală este efectuată de către un procuror care nu are specializarea necesară pentru reprezentarea Ministerului Public în cauzele pendente, competența materială și funcțională a acestuia este grav viciată. Susține acest punct de vedere, întrucât consideră că scopul instituirii condiției privind experiența profesională calificată este acela de a garanta calitatea înfăptuirii actului de justiție acolo unde legea reclamă competențe profesionale deosebite, cu precădere în cadrul structurilor specializate. Apreciază că, pentru garantarea dreptului la un proces echitabil, asigurarea unor persoane cărora li se impune un anumit standard profesional în cadrul structurilor speciale de anchetă este una indispensabilă. Ca atare, în acord cu prevederile art. 21 alin. (3) teza întâi din Constituție, consideră necesar ca legiuitorul să prevadă în mod clar competența specializată a organelor judiciare care își desfășoară activitatea în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, în acord cu statutul special al acestui parchet.

12. Avocatul Poporului susține că, în actuala reglementare, dreptul la un proces echitabil este afectat prin lipsa procurorilor specializați și, respectiv, competenți din punct de vedere funcțional în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, potrivit gradului de specializare avut în vedere pentru acest parchet.

Susține că limitarea dreptului la un proces echitabil trebuie să se facă cu respectarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) și ale art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală, iar gradul de precizie a termenilor și noțiunilor folosite trebuie să fie unul ridicat, dată fiind natura dreptului fundamental limitat. Așadar, standardul constituțional de protecție a libertății individuale impune ca limitarea acesteia să se realizeze într-un cadru normativ care, pe de o parte, să stabilească expres cazurile de limitare a acestei valori constituționale, iar, pe de altă parte, să prevadă într-un mod clar, precis și previzibil, aceste cazuri (Decizia Curții Constituționale nr. 553 din 16 iulie 2015).

13. Cu referire la dispozițiile art. 6 paragraful 1 teza întâi din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în care s-a statuat că scopul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale este „să apere nu drepturi teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective” (Hotărârea din 9 octombrie 1979, pronunțată în Cauza *Airey împotriva Irlandei*). Corespunzător acestui principiu, la nivelul ordinii juridice interne, garantarea dreptului de acces la justiție se realizează prin două texte legale: art. 21 din Constituție și, respectiv, art. 6 paragraful 1 din convenție, care, odată cu ratificarea sa, a devenit parte din legislația internă. În consecință, reține că în sistemul de drept românesc, dreptul la un proces echitabil este protejat atât de art. 21 din Constituție, cât și de art. 6 din convenție, acest drept beneficiind de o dublă protecție, astfel încât, în situațiile care excedează aplicării art. 6 din convenție, accesul la justiție nu rămâne lipsit de garanție, ci beneficiază de protecția oferită de art. 21 din Constituție. Astfel, în virtutea acestor prevederi, eventualele limitări ale accesului la justiție nu pot combate însăși substanța acestui drept. Mai mult, aceste limitări trebuie să urmărească întotdeauna un scop legitim și să rămână proporționale cu acesta. Invocă, totodată, Hotărârea din 21 februarie 1975, pronunțată în Cauza *Golder împotriva Regatului Unit*, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a introdus un principiu foarte important, și anume că limitările impuse de stat nu pot fi admise în cazul în care restrâng accesul la justiție într-o așa manieră sau până la un nivel la care acest drept este atins în chiar substanța sa. Prin urmare, așa cum indică și Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit*, o astfel de limitare nu va fi compatibilă cu art. 6 paragraful 1 din convenție decât în condițiile în care urmărește un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele adoptate și scopul urmărit pentru a fi atins. În ceea ce privește scopul urmărit, instanța de la Strasbourg a arătat în Hotărârea din 24 aprilie 2008, pronunțată în Cauza *Kemp și alții împotriva Luxemburgului*, că dreptul de acces la justiție este încălcat atunci când reglementarea sa încetează să mai servească obiectivelor de securitate juridică și bună administrare a justiției și se transformă într-o barieră care împiedică justițiabilul să vadă substanța litigiului sau ca aceasta să fie tranșată de către jurisdicția competentă. În ceea ce privește proporționalitatea ingerinței statului în dreptul de acces la justiție cu scopul urmărit, acesta este, din punct de vedere practic, cel mai important criteriu de apreciere a încălcării art. 6 paragrafului 1 din convenție în raport cu jurisprudența instanței europene. Astfel, aplicarea principiului proporționalității implică faptul că instanța europeană determină dacă statul, limitând dreptul de acces la justiție, nu și-a depășit marja de apreciere, aducând astfel o restricție severă, nerezonabilă, în raport cu scopul legitim al buneii administrări a justiției sau cel al securității juridice. Evaluarea gradului de proporționalitate se face cu precădere în funcție de accesibilitatea și previzibilitatea interpretării și aplicării regulii de drept. Astfel, potrivit Hotărârii din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, noțiunile de „drept” și „lege” care apar în articolele Convenției, implicit sau expres, privesc condiții calitative, între altele acelea de accesibilitate și previzibilitate.

14. Avocatul Poporului reține, totodată, că necesitatea specializării procurorilor atât în etapa numirii acestora, cât și pe parcursul desfășurării activității este subliniată și în Avizul nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori (Carta de la Roma), principiul XIII din acesta prevăzând că „Nu există un sistem eficient de urmărire penală și nici încredere publică în Ministerul Public fără un nivel cât mai înalt de competență și integritate profesională. Prin urmare, procurorii ar trebui să beneficieze de formare inițială și continuă adecvată, avându-se în vedere specializarea lor”. Menționează, de asemenea, și Nota explicativă a Cartei de la Roma, secțiunea 3.3 având denumirea marginală „Numirea în funcție și cariera”, unde se reține că „O cerință prealabilă pentru ca un sistem de urmărire să fie eficient și să se bucure de încrederea publică este un nivel cât mai înalt de competență profesională și integritate. Prin urmare, procurorii ar trebui să beneficieze de formare inițială și continuă adecvată, avându-se în vedere specializarea lor”.

15. În concluzie, având în vedere toate cele menționate anterior, Avocatul Poporului susține că prevederile art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, restrâng dreptul la un proces echitabil în cadrul procesului penal, întrucât numirea procurorilor în cadrul Direcției Naționale Anticorupție nu este condiționată de specializarea acestora în fapte de corupție. Omisiunea legiuitorului de a reglementa în cuprinsul soluției legislative criticate condiția specializării procurorilor în anchetarea faptelor de corupție are relevanță constituțională, prin încălcarea dreptului la un proces echitabil al justițiabililor.

16. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) și ale art. 33 din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului autorului excepției de neconstituționalitate, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10, 29, 32 și 33 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 92/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 16 octombrie 2018, care au următorul conținut: „(2) Pentru a fi numiți în cadrul Direcției Naționale Anticorupție, procurorii trebuie să nu fi fost sancționați disciplinar, să aibă o bună pregătire profesională, o conduită morală ireproșabilă, cel puțin 10 ani vechime în funcția de procuror sau judecător și să fi fost declarați admiși în urma unui concurs organizat de către comisia constituită în acest scop.” Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost abrogată prin art. 168 alin. (5) din titlul IX al Legii nr. 304/2022 privind

organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 16 noiembrie 2022.

20. Textele constituționale invocate în susținerea excepției de neconstituționalitate sunt cele ale art. 1 alin. (5) privind principiul legalității și calitatea legii și ale art. 21 alin. (3) teza întâi privind dreptul la un proces echitabil. De asemenea, sunt invocate prevederile art. 6 paragraful 1 teza întâi, referitor la dreptul la un proces echitabil, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară a fost abrogată prin art. 168 alin. (5) din titlul IX al Legii nr. 304/2022 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1104 din 16 noiembrie 2022. Potrivit dispozițiilor art. 58 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 21 aprilie 2010, „după intrarea în vigoare a unui act normativ, pe durata existenței acestuia pot interveni diferite evenimente legislative, cum sunt: modificarea, completarea, abrogarea, republicarea, suspendarea sau alte asemenea”, iar, pe de altă parte, potrivit art. 64 alin. (3) teza întâi din Legea nr. 24/2000, „abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv”.

22. În aceste context se ridică problema admisibilității excepției de neconstituționalitate sub aspectul condiției referitoare la caracterul de „în vigoare” al reglementării, condiție de admisibilitate prevăzută de art. 33 coroborat cu art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992.

23. Cu titlu preliminar, Curtea observă că, într-o speță similară, în care instanța de control constituțional a fost sesizată direct de Avocatul Poporului, având în vedere că data pronunțării a fost ulterioară datei abrogării ordonanței de urgență criticate, prin Decizia nr. 64 din 9 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 27 februarie 2017, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

24. În considerentele Deciziei nr. 64 din 9 februarie 2017, precitată, paragrafele 40—47, Curtea a reținut că premisa axiomatică a analizei instanței de control constituțional pentru a reține incidența art. 146 lit. d) din Constituție este aceea ca actul normativ să fi făcut parte din dreptul pozitiv, având în vedere că acest text constituțional reglementează controlul *a posteriori* de constituționalitate. Prin urmare, Curtea nu are competența de a verifica constituționalitatea unei norme de reglementare primară care nu a făcut parte din dreptul pozitiv, în schimb, are competența de a analiza constituționalitatea unui act normativ care este sau a fost în vigoare, după caz, în funcție de caracterul abstract sau concret al controlului de constituționalitate subsumat art. 146 lit. d) din Constituție.

25. Astfel, în acest context normativ, Curtea a reținut că art. 146 lit. d) din Constituție cuprinde două teze. Cu privire la prima teză a acestui text constituțional privind excepția de neconstituționalitate ridicată în fața unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial, Curtea a statuat că, odată sesizată, are sarcina de a controla constituționalitatea actelor de reglementare primară, fără a condiționa acest control de eliminarea, indiferent sub ce formă, din fondul activ al legislației a actului criticat pentru neconstituționalitate, drept care „sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare” (Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011). Această teză reglementează, așadar, un control concret de constituționalitate, ce presupune *sine qua non* existența unui litigiu pendent, în cadrul căruia să se invoce excepția de neconstituționalitate a

unor acte normative de reglementare primară care să aibă legătură cu soluționarea acestuia (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 338 din 24 septembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 699 din 14 noiembrie 2013).

26. În schimb, cu privire la cea de-a doua teză a art. 146 lit. d) din Constituție, Curtea a stabilit că sintagma „*in vigoare*” din cuprinsul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 „nu poate fi interpretată în același fel ca în cazul Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, întrucât soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului se face în cadrul unui control abstract de constituționalitate” (a se vedea Decizia nr. 1.167 din 15 septembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 808 din 16 noiembrie 2011, receptată și menținută prin Decizia nr. 549 din 15 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 718 din 24 septembrie 2015, paragraful 16), ceea ce înseamnă că Avocatul Poporului ridică o excepție de neconstituționalitate distinct de orice procedură judiciară, așadar, în lipsa vreunui litigiu, el neavând de apărut vreun drept subiectiv [a se vedea, cu privire la caracterul abstract al controlului exercitat în condițiile art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, Decizia nr. 163 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 4 aprilie 2013, iar cu privire la condiționările și implicațiile unui control abstract de constituționalitate, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 260 din 8 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 318 din 11 mai 2015, paragraful 33]. Mai mult, Curtea a statuat că în cadrul acestui control abstract de constituționalitate nu se poate determina dacă actul normativ abrogat produce în continuare efecte juridice asupra unor raporturi juridice concrete, evaluare care se poate face doar atunci când este vorba despre o excepție ridicată în fața unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial (a se vedea Decizia nr. 1.167, precitată, paragraful 16), ceea ce demonstrează inaplicabilitatea Deciziei nr. 766 din 15 iunie 2011.

27. Prin urmare, în această din urmă ipoteză, Curtea a condiționat exercitarea controlului de constituționalitate, în temeiul art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, de existența în fondul activ al legislației a actului de reglementare primară criticat de Avocatul Poporului, așadar, implicit, a soluției legislative cuprinse în acesta; numai în măsura în care soluția legislativă a fost menținută, la data pronunțării Curții, în actul

normativ criticat, acesta poate fi analizat pe fond în condițiile textului constituțional anterferit (a se vedea, în acest sens, *mutatis mutandis*, Decizia nr. 549 din 15 iulie 2015, precitată, paragrafele 16—22). Curtea a mai statuat că, la momentul judecării excepției de neconstituționalitate, cerința constituțională esențială este aceea ca actul normativ conținând soluția legislativă criticată să fie în vigoare, respectiv să facă parte din fondul activ al legislației (Decizia nr. 64 din 9 februarie 2017, paragraful 46).

28. În sensul celor menționate în paragrafele anterioare sunt și considerentele Deciziei nr. 90 din 25 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 3 iulie 2020, paragrafele 20 și 21.

29. În prezenta cauză, Curtea constată că, la data ridicării excepției de neconstituționalitate, art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară era parte a dreptului pozitiv, însă, la momentul judecării excepției de neconstituționalitate, cerința constituțională esențială este aceea ca actul normativ conținând soluția legislativă criticată să fie în vigoare, respectiv să facă parte din fondul activ al legislației (a se vedea și Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013); de aceea, în mod firesc, Curtea are competența de a analiza constituționalitatea dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, în temeiul art. 146 lit. d) teza a doua din Constituție, numai în măsura în care acestea sunt în vigoare, menținându-se, astfel, soluția legislativă criticată, la momentul pronunțării deciziei. Or, în cauza de față, Curtea constată că Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară nu mai este în vigoare, fiind abrogată în mod expres prin art. 168 alin. (5) din titlul IX al Legii nr. 304/2022 privind organizarea judiciară.

30. În consecință, Curtea constată că neîndeplinirea condiției de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate referitoare la caracterul „*in vigoare*” al dispozițiilor din actul normativ supus controlului de constituționalitate este un impediment dirimant care, în mod evident, împiedică soluționarea pe fond a criticilor de neconstituționalitate formulate. În aceste condiții, având în vedere că data pronunțării deciziei este ulterioară datei abrogării dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, criticate, Curtea va respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d), al art. 29, 32 și 33 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 87 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Avocatului Poporului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 21 noiembrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 672

din 28 noiembrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 62 alin. 2 și 3 din Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, precum și ale art. 718 din Codul de procedură civilă raportat la art. 483 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 62 alin. 2 și 3 din Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, precum și ale art. 718 din Codul de procedură civilă raportat la art. 483 alin. (2) teza finală din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Construcții Hidrotehnice — S.A. din Iași în Dosarul nr. 2.170/245/2017* al Curții de Apel Iași — Secția civilă. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 3.041D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că autoarea excepției a depus la dosar note scrise prin care susține neconstituționalitatea dispozițiilor legale criticate și solicită admiterea excepției invocate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Raportat la criticile formulate, acesta apreciază că în speță nu este aplicabilă Decizia nr. 369 din 30 mai 2017, la care face referire autoarea excepției, decizie prin care Curtea Constituțională a constatat că este neconstituțională înlăturarea căii de atac a recursului pe criteriul valoric, în cauză fiind vorba despre criteriul materiei. Totodată, în susținerea constituționalității reglementării criticate, reprezentantul Ministerului Public invocă jurisprudența Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, prin Decizia nr. 570 din 16 septembrie 2021.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 17 octombrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 2.170/245/2017*, **Curtea de Apel Iași — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 62 alin. 2 și 3 din Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, precum și ale art. 718 din Codul de procedură civilă raportat la art. 483 alin. (2) teza finală din Codul de procedură civilă.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Societatea Construcții Hidrotehnice — S.A. din Iași în etapa procesuală a recursului formulat împotriva unei decizii civile din anul 2018 pronunțate de Tribunalul Iași într-o cauză având ca obiect o contestație la executare.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că, potrivit art. 62 alin. 1 din Legea

nr. 58/1934, în baza biletului la ordin investit, creditorul are obligația să adreseze debitorului o somație de plată, iar în termen de 5 zile debitorul poate face opoziție/contestație la executare, potrivit Legii nr. 58/1934, cu consecința anulării tuturor actelor de executare efectuate în baza biletului la ordin. Învederează că în raport cu dispozițiile art. 483 alin. (2) teza finală din Codul de procedură civilă nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului. De asemenea, potrivit art. 718 alin. (1) din Codul de procedură civilă, hotărârea pronunțată cu privire la contestație poate fi atacată numai cu apel, iar conform art. 62 alin. 3 din Legea nr. 58/1934, hotărârea pronunțată asupra opoziției/contestației va putea fi atacată numai cu apel în termen de 15 zile de la pronunțare. Se susține, astfel, că dreptul la un proces echitabil nu poate fi examinat în abstract, ci doar în lumina împrejurărilor specifice ale fiecărui caz, context în care autoarea excepției solicită Curții Constituționale ca principiile și argumentele reținute în Decizia nr. 369 din 30 mai 2017 să se aplice și în ceea ce privește accesul la căile de atac în vederea respectării dreptului la un proces echitabil și a egalității în fața legii, pentru ca hotărârea atacată în speță să nu rămână definitivă, ci să poată fi supusă căii de atac a recursului.

7. **Curtea de Apel Iași — Secția civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată, astfel, că prin art. 62 alin. 3 din Legea nr. 58/1934 și art. 718 din Codul de procedură civilă, referitoare la singura cale de atac a apelului, legiuitorul nu a intenționat să stabilească un tratament discriminatoriu, ci un regim legal diferit, impus de existența unor situații procesuale diferite. În aceste condiții, părților interesate nu li se încalcă accesul liber la justiție, atâta vreme cât pot sesiza instanțele judecătorești, în termenul legal, cu calea de atac împotriva soluției pronunțate în prima instanță asupra contestației. Invocă, în acest sens, jurisprudența Curții Constituționale, prin care s-a statuat că obligația exercitării drepturilor procesuale în cadrul termenelor stabilite de lege apare ca fiind expresia dreptului persoanei la judecarea procesului său în mod echitabil și într-un termen rezonabil, potrivit prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instituirea unor termene procesuale servind unei mai bune administrări a justiției, precum și necesității aplicării și respectării drepturilor și garanțiilor procesuale ale părților. Totodată, instanța constituțională a mai apreciat că specificul domeniului supus reglementării a impus adoptarea unor soluții diferite față de cele din dreptul comun. Așadar, în opinia instanței de judecată, împrejurarea că legiuitorul a instituit o singură cale de atac, respectiv apelul, nu relevă niciun aspect de neconstituționalitate, fiind în deplină concordanță cu art. 129 din Constituție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, înscrisurile depuse la dosar, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 62 alin. 2 și 3 din Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 100 din 1 mai 1934, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele ale art. 718 din Codul de procedură civilă prin raportare la art. 483 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură civilă. Dispozițiile criticate au următorul cuprins normativ:

— Art. 62 alin. 2 și 3 din Legea nr. 58/1934: *„Opoziția se va introduce la judecătoria care a investit cambia cu formulă executorie. Judecătoria va judeca opoziția potrivit Codului de procedură civilă, de urgență și cu precădere, înaintea oricărei alte pricini.*

Hotărârea pronunțată asupra contestației va putea fi atacată numai cu apel în termen de 15 zile de la pronunțare.”;

— Art. 718 din Codul de procedură civilă: *„(1) Hotărârea pronunțată cu privire la contestație poate fi atacată numai cu apel, cu excepția hotărârilor pronunțate în temeiul art. 712 alin. (4) și art. 715 alin. (4) care pot fi atacate în condițiile dreptului comun.*

(2) Hotărârea prin care s-a soluționat contestația privind înțelesul, întinderea sau aplicarea titlului executoriu este supusă aceluiași căi de atac ca și hotărârea ce se execută. Dacă prin contestație s-a cerut lămurirea înțelesului, întinderii ori aplicării unui titlu care nu constituie hotărâre a unui organ de jurisdicție, hotărârea prin care s-a soluționat contestația va putea fi atacată numai cu apel, dispozițiile alin. (1) aplicându-se în mod corespunzător.”;

— Art. 483 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură civilă: *„(...) De asemenea nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului.*”

12. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, aceste dispoziții contravin normelor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la calitatea normei juridice, art. 21 privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 44 alin. (2) privind dreptul de proprietate privată și în art. 124 alin. (2) potrivit căruia *„justiția este unică, imparțială și egală pentru toți*”.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prin Decizia nr. 6 din 15 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 152 din 3 martie 2015, paragraful 16, instanța de contencios constituțional a constatat că prin art. 16 al titlului IV *„Modificarea și completarea unor legi speciale*” din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, în cuprinsul art. 62 din Legea nr. 58/1934, legiuitorul a înlocuit sintagma inițială de *opoziție la executare* cu cea de *contestație la executare*.

14. Raportat la speță, Curtea observă că, în esență, autoarea excepției de neconstituționalitate este nemulțumită de faptul că, potrivit art. 62 alin. 3 din Legea nr. 58/1934, hotărârea pronunțată asupra contestației la executare este supusă doar căii de atac a apelului, nu și recursului, o atare reglementare fiind apreciată ca neconstituțională.

15. Din perspectiva acestei pretinse neconstituționalități, Curtea observă că, în jurisprudența sa, a mai analizat conformitatea cu normele constituționale a unor măsuri legislative prin care se reglementa modalitatea de exercitare a căilor de atac împotriva hotărârilor judecătorești considerate ca fiind nelegale sau neîntemeiate. În mod constant, Curtea a statuat că Legea fundamentală nu cuprinde dispoziții referitoare la obligativitatea existenței tuturor căilor de atac, ci reglementează accesul general neîngrădit la justiție al tuturor persoanelor, pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor lor legitime, precum și dreptul tuturor părților interesate de a exercita căile de atac prevăzute de lege (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 534 din 10 noiembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 135 din 16 februarie 2023, paragraful 12).

16. În jurisprudența Curții Constituționale s-a statuat, cu valoare de principiu, că accesul liber la justiție nu presupune dreptul de acces la toate structurile judecătorești — judecătorii, tribunale, curți de apel, Înalta Curte de Casație și Justiție — și nici la toate căile de atac prevăzute de lege — apel, recurs, contestație în anulare, revizuire. Mai mult, nicio dispoziție cuprinsă în Legea fundamentală nu instituie obligativitatea legiuitorului de a garanta parcurgerea în fiecare cauză a tuturor gradelor de jurisdicție, ci, dimpotrivă, potrivit art. 129 din Constituție, *„căile de atac pot fi exercitate în condițiile legii*”. Acest mod de reglementare a accesului la justiție este în acord și cu accepțiunea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia dreptul de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, prin garantarea unei proceduri judiciare în vederea realizării efective a acestui drept. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că dreptul de acces la justiție nu este absolut; el poate permite restricții admise implicit, întrucât, prin chiar natura sa, este reglementat de către stat, iar statele se bucură de o anumită marjă de apreciere în acest sens (a se vedea hotărârile din 28 mai 1985, 6 decembrie 2001, 26 ianuarie 2006 sau 17 ianuarie 2012, pronunțate în cauzele *Ashingdane împotriva Regatului Unit*, paragraful 57, *Yagtzilar și alții împotriva Greciei*, paragraful 26, *Lungoci împotriva României*, paragraful 36, sau *Stanev împotriva Bulgariei*, paragraful 230). Nici reglementările internaționale în materie nu impun un anumit număr al gradelor de jurisdicție sau un anumit număr al căilor de atac, art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale consacrand numai dreptul persoanei la un recurs efectiv în fața unei instanțe naționale, deci posibilitatea de a accede la un grad de jurisdicție, iar art. 21 din Constituție nu precizează că accesul liber la justiție ar implica întotdeauna dreptul de a exercita atât calea de atac a apelului, cât și pe cea a recursului (a se vedea Decizia nr. 534 din 10 noiembrie 2022, precitată, paragrafele 14—16).

17. De altfel, în conformitate cu jurisprudența constantă a instanței de contencios constituțional, legiuitorul are o marjă de apreciere în ceea ce privește alegerea materiilor exceptate de la calea de atac a recursului. În acest sens, pot fi amintite, exemplificativ, Decizia nr. 292 din 4 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 3 august 2017, paragraful 24, prin care Curtea a subliniat că legiuitorul, în materia căilor extraordinare de atac, are posibilitatea de a reglementa condiții de admisibilitate a acestora, care sunt circumscrise materiei în care a fost pronunțată hotărârea, în acel caz fiind vorba despre hotărâri pronunțate în materie de carte funciară, sau Decizia nr. 532 din 2 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 74 din 25 ianuarie 2021, paragraful 26, prin care Curtea a constatat că existența unor reglementări diferențiate sub aspectul normelor de procedură în funcție de specificul materiei reglementate nu reprezintă o nesocotire a principiului egalității cetățenilor în fața legii, ci o particularizare la specificitățile și necesitățile fiecăreia dintre acestea.

18. Totodată, Curtea a reținut că stabilirea regulilor procedurale în funcție de specificul materiei reglementate,

inclusiv a celor referitoare la exercitarea căilor de atac, ține de opțiunea legiuitorului, fiind impropriu să se pună problema instituirii unui tratament juridic discriminatoriu prin prisma unor comparații între reguli aplicabile unor domenii distincte, cu individualitate proprie, reguli adaptate specificului materiei în care sunt edictate (a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 680 din 21 octombrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 48 din 17 ianuarie 2022, paragraful 23).

19. Așadar, Curtea constată că prin art. 62 alin. 3 din Legea nr. 58/1934, precum și prin art. 718 din Codul de procedură civilă, care consacră numai calea de atac a apelului, legiuitorul a instituit un regim legal diferit, impus de existența unor situații procesuale diferite. De altfel, în jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia nr. 837 din 11 octombrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 7 decembrie 2012, Curtea a reținut că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prevăzut de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, între care și stabilirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. În aceste condiții, părților interesate nu li se încalcă accesul liber la justiție, atâta vreme cât pot sesiza instanțele judecătorești, în termenul legal, cu calea de atac împotriva soluției pronunțate în prima instanță asupra contestației. Așadar, împrejurarea că legiuitorul a instituit o singură cale de atac, respectiv apelul, nu relevă niciun aspect de neconstituționalitate, fiind în deplină concordanță cu art. 21 și 129 din Constituție.

20. Curtea observă, totodată, că nu sunt incidente în soluționarea prezentei cauze cele reținute prin Decizia nr. 369 din 30 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 20 iulie 2017, invocată de autoarea excepției de neconstituționalitate în motivarea criticilor formulate. Prin decizia amintită, Curtea a constatat că sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*”, cuprinsă în art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, este neconstituțională. Sintagma menționată viza imposibilitatea introducerii căii de atac a recursului în procesele al căror obiect îl constituiau astfel de cereri, iar instanța de contencios constituțional a constatat că se nesocotesc prevederile art. 16 alin. (1) din Legea fundamentală, întrucât legiuitorul a stabilit un prag valoric prin care nu a asigurat o protecție egală a drepturilor și a intereselor legitime ale persoanelor, generând discriminări

între cetățeni sub aspectul posibilității de exercitare a dreptului de a formula o cale de atac în funcție de valoarea cererii adresate instanței judecătorești. Așadar, s-a constatat existența unei discriminări pe criteriul valorii cererii în cadrul aceleiași categorii de persoane, mai exact a acelor care au formulat cereri evaluabile în bani.

21. În ceea ce privește invocarea art. 483 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură civilă, potrivit căreia „*nu sunt supuse recursului hotărârile date de instanțele de apel în cazurile în care legea prevede că hotărârile de primă instanță sunt supuse numai apelului*”, Curtea observă că dispozițiile art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă se aplică proceselor pornite începând cu data de 1 ianuarie 2019, așa cum prevede art. XVIII alin. (1) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013, modificat de art. I alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2016 pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri necesare pregătirii punerii în aplicare a unor dispoziții din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1009 din 15 decembrie 2016. Întrucât în speță, astfel cum reiese din actele depuse la dosarul cauzei, procesul în cadrul căruia a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate a început în anul 2017, Curtea subliniază că, sub aspectul posibilității formulării recursului, erau aplicabile prevederile art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013, care au un conținut identic cu cel al art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Diferența constă în perioada de aplicare în timp, în sensul că aplicarea art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă a fost prorogată pentru procesele pornite începând cu data de 1 ianuarie 2019, așa cum expres dispune art. XVIII alin. (1) din Legea nr. 2/2013, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2016, în timp ce art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 se referă la aceeași regulă, dar aplicabilă proceselor pornite începând cu data intrării în vigoare a acestei legi și până la data de 31 decembrie 2018 inclusiv. Prin urmare, având în vedere că art. 483 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură civilă nu este aplicabil în cauză, excepția de neconstituționalitate a acestor dispoziții de lege urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Construcții Hidrotehnice — S.A. din Iași în Dosarul nr. 2.170/245/2017* al Curții de Apel Iași — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 62 alin. 2 și 3 din Legea nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin și ale art. 718 din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 483 alin. (2) teza a doua din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de aceeași autoare în același dosar al aceleiași instanțe.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Iași — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 noiembrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 734

din 14 decembrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (7) și (8)
din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia-Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice. Excepția a fost ridicată de Cristian Carata în Dosarul nr. 18.508/3/2019 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 986D/2020.

2. La apelul nominal se prezintă autorul excepției, prin doamna avocat Adriana Ciurtin, cu împuternicire avocațială atașată la dosar. Lipsește partea Casa de Pensii a Municipiului București, față de care procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei autorului excepției, care solicită admiterea acesteia și să se constate că dispozițiile art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 contravin prevederilor constituționale ale art. 15 alin. (2), ale art. 16, 20, ale art. 44 alin. (1) și (2), ale art. 47 și 53, precum și art. 1 din Primul Protocol la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 din Protocolul nr. 12 la aceeași convenție și art. 14 din Convenție. Arată că, deși dispozițiile de lege criticate au intrat în vigoare la data de 23 noiembrie 2017, retroactivează și se aplică și persoanelor ale căror drepturi de pensie anticipată s-au născut în perioada 1 ianuarie 2011—16 iulie 2016. Susține și că, până la modificarea art. 65 din Legea nr. 263/2010 prin Legea nr. 216/2017, persoana îndreptățită care formula o cerere de pensionare anticipată beneficia de aceste drepturi de la data depunerii cererii, însă în urma modificării pensionarul beneficiază de recalcularea pensiei din luna ulterioară depunerii cererii, fapt ce afectează dreptul de proprietate, în sensul diminuării patrimoniului.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. Astfel, în ceea ce privește critica referitoare la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 15, arată că recalcularea pensiilor anticipate parțiale deschise anterior nu operează de drept, ci se face la cererea pensionarilor, fiind o opțiune a acestora. Întrucât pensionarul este cel în măsură să aprecieze ce regim juridic îi va fi aplicabil, nu se poate reține nici critica referitoare la art. 16 din Constituție. Mai arată și că prin reglementarea criticată legiuitorul a urmărit instituirea unui beneficiu pentru pensionari, iar nu a unei discriminări.

De asemenea, critica este neîntemeiată și în ceea ce privește art. 44, atât timp cât pensionarul nu a încasat nimic și nu a fost stabilit un quantum potrivit noii legi.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 16 iunie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 18.508/3/2019, **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de Cristian Carata într-o cauză având ca obiect contestația formulată împotriva deciziei de pensionare, aflată în etapa procesuală a apelului.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține că dispozițiile art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 retroactivează, sunt discriminatorii și încalcă dreptul la pensie și dreptul de proprietate privată.

7. Astfel, arată că, deși dispozițiile de lege criticate au intrat în vigoare pe data de 23 noiembrie 2017, acestea se aplică raporturilor juridice născute anterior intrării legii în vigoare, mai exact persoanelor ale căror drepturi de pensie anticipată s-au născut în perioada 1 ianuarie 2011—16 iulie 2016. O asemenea reglementare încalcă art. 15 alin. (2) din Constituție.

8. De asemenea, se încalcă și prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece pentru persoane aflate în situații identice sau comparabile, în raport cu momentul depunerii cererii de pensie, se creează tratamente juridice diferite.

9. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în Cauza *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit* că există discriminare în sensul art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale atunci când persoane aflate în situații identice sau comparabile se bucură de un tratament preferențial unele în raport cu altele.

10. Or, în ceea ce privește dispozițiile de lege criticate, este evident că până la intrarea lor în vigoare persoana îndreptățită care a formulat cerere de pensionare anticipată beneficia de aceste drepturi de la data depunerii cererii de pensionare, iar nu din luna următoare depunerii cererii de recalculare a pensiei.

11. Autorul excepției consideră că sunt încălcate și prevederile art. 44 din Constituție, raportate la art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, dreptul de pensie fiind echivalat cu un drept de proprietate privată. În acest sens sunt și Hotărârea din 16 septembrie 1996, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Gaygusuz împotriva Austriei*, și Hotărârea din 26 noiembrie 2002, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Buchen împotriva Cehiei*.

12. Prin această modalitate de reglementare se încalcă și prevederile art. 47 alin. (2) din Constituție, care reglementează dreptul cetățenilor la pensie.

13. De vreme ce persoana care a realizat stagiul de cotizare complet și a lucrat în condiții deosebite (grupa a II-a) are dreptul de a beneficia de reducerea vârstei legale de pensionare, chiar în condițiile în care iese anticipat la pensie, acest drept se naște în patrimoniul persoanei de la momentul îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege, care ar fi trebuit constatate ca atare, din oficiu, de casa de pensii. Singura condiție pentru exercitarea acestui drept este manifestarea de voință a beneficiarului, în sensul solicitării de a ieși anticipat la pensie.

14. Odată manifestată voința în acest sens, dreptul ia naștere automat, iar toate avantajele care decurg din acesta i se cuvin de la data formulării cererii de pensionare anticipată, iar nu de la o dată ulterioară, deoarece acest lucru înseamnă încălcarea dreptului de proprietate atât în sensul diminuării patrimoniului persoanei fără o prealabilă despăgubire, cât și în sensul încălcării prevederilor art. 44 alin. (1) din Constituție, care garantează creanțele împotriva statului. Autorul excepției conchide că o prevedere care condiționează nașterea acestui drept de depunerea unei cereri de recalculare, în măsura în care acest drept exista încă de la momentul depunerii cererii de pensionare, iar casa de pensii, în mod greșit, nu l-a valorificat, încalcă Legea fundamentală.

15. **Curtea de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. Astfel, în ceea ce privește diferența de tratament în raport cu alte categorii de pensionari, arată că nu poate fi vorba despre un tratament discriminatoriu atât timp cât anterior introducerii dispozițiilor de lege criticate prin Legea nr. 216/2017, în lipsa unor dispoziții legale exprese în materie, erau incidente prevederile art. 107 alin. (5) din Legea nr. 263/2010, care reglementau aceeași soluție de principiu, respectiv sumele rezultate din recalculare se acordau începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea. Mai mult, nu s-ar putea reține o situație discriminatorie deoarece persoanele față de care se invocă, generic, tratamentul diferențiat nu se află în situații anologice și comparabile. În plus, Curtea reține că, din contră, aceste dispoziții legale sunt favorabile acelor pensionari cărora, la data stabilirii pensiei, nu le-au fost valorificate stagiile de cotizare realizate în grupă de muncă. Dispozițiile art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 oferă posibilitatea remedierii acestei situații. În ceea ce privește neconstituționalitatea textelor de lege criticate în raport cu art. 16 și 44 din Constituție, cu trimitere la art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și la art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, în Hotărârea din 16 decembrie 1974, pronunțată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în Cauza *Muller împotriva Austriei*, a subliniat că, deși art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție garantează drepturile patrimoniale ale unei persoane care a contribuit la sistemul de asigurări sociale, acest text nu poate fi interpretat în sensul că acea persoană ar avea dreptul la o pensie într-un anumit quantum. Prin urmare, nici din această perspectivă nu se poate identifica încălcarea principiilor constituționale invocate.

16. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

17. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale

criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

18. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

19. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, dispoziții introduse prin articolul unic din Legea nr. 216/2017 pentru completarea articolului 65 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 908 din 20 noiembrie 2017 și care au următorul conținut: „(7) *Persoanele ale căror drepturi de pensie anticipată parțială s-au deschis în perioada 1 ianuarie 2011—16 iulie 2016 beneficiază de recalcularea pensiei prin aplicarea prevederilor alin. (4).*”

(8) *Recalcularea prevăzută la alin. (7) se face la cererea persoanei interesate, iar drepturile de pensie recalculare se cuvin și se plătesc începând cu luna următoare înregistrării acesteia la casa teritorială de pensii în evidențele căreia se află dosarul de pensie al solicitantului.*”

20. Autorul excepției consideră că aceste dispoziții de lege sunt contrare următoarelor prevederi constituționale: art. 15 alin. (2) privind neretroactivitatea legii civile, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate, art. 47 referitor la dreptul la pensie și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, susține că sunt încălcate prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind proprietatea, ale art. 1 din Protocolul nr. 12 la aceeași convenție, referitor la interzicerea generală a discriminării, și art. 14 din Convenție privind interzicerea discriminării.

21. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate fac parte din art. 65 din Legea nr. 263/2010 referitor la pensia anticipată parțială. Așa cum dispun prevederile alin. (1) din același articol de lege, acest tip de pensie se cuvine, cu cel mult 5 ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare, persoanelor care au realizat stagiul complet de cotizare, precum și celor care au depășit stagiul complet de cotizare cu până la 8 ani. Dispozițiile alin. (4) din același articol de lege stabilesc modul de calcul al pensiei anticipate parțiale care presupune o diminuare în raport cu quantumul pensiei pentru limită de vârstă.

22. Curtea observă că dispozițiile art. 65 alin. (4) din Legea nr. 263/2010 au fost modificate prin articolul unic pct. 3 din Legea nr. 142/2016 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 528 din 14 iulie 2016. Prin aceste modificări, modul de calcul al quantumului pensiei anticipate parțiale a devenit mai favorabil. Astfel, dacă anterior acestor modificări quantumul pensiei anticipate parțiale se stabilea din quantumul pensiei pentru limită de vârstă care s-ar fi convenit, prin diminuarea acestuia cu 0,75% pentru fiecare lună de anticipare, până la îndeplinirea condițiilor pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, ulterior, prin modificările aduse de articolul unic pct. 3 din Legea nr. 142/2016, quantumul pensiei anticipate parțiale se stabilește din quantumul pensiei pentru limită de vârstă, prin diminuarea acestuia în raport cu stagiul de cotizare realizat și cu numărul de luni cu care s-a redus vârsta standard de pensionare, conform tabelului nr. 21.

Tabelul nr. 2¹

Perioada de cotizare realizată peste stagiul standard complet de cotizare prevăzut în anexa nr. 5	Procentul de diminuare pentru fiecare lună de anticipare (%)
până la 1 an	0,50
peste 1 an	0,45
peste 2 ani	0,40
peste 3 ani	0,35
peste 4 ani	0,30
peste 5 ani	0,25
peste 6 ani	0,20
între 7 și 8 ani	0,15

23. Având în vedere diferențele dintre cuantumul pensiilor anticipate parțiale stabilite până la data intrării în vigoare a Legii nr. 142/2016 și cele acordate după intrarea în vigoare a acestei legi, legiuitorul a instituit o reglementare ce are scopul de a unifica tratamentul juridic aplicabil persoanelor ieșite la pensie sub imperiul aceleiași legi, dând posibilitatea persoanelor care s-au pensionat anterior să ceară recalcularea, în mod mai favorabil, a pensiei. Această reglementare este prevăzută de dispozițiile legale supuse controlului de constituționalitate.

24. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că aceste dispoziții de lege sunt contrare prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție, întrucât se aplică raporturilor juridice născute anterior intrării legii în vigoare, mai exact persoanelor ale căror drepturi de pensie anticipată s-au născut în perioada 1 ianuarie 2011—16 iulie 2016.

25. Față de această critică, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate se aplică de la data intrării lor în vigoare pentru viitor, fără a avea efecte retroactive. Mai mult, acestea constituie un beneficiu acordat de lege unor persoane al căror drept la pensie s-a deschis anterior intrării în vigoare a Legii nr. 142/2016 și care nu ar fi putut beneficia de un calcul mai favorabil al pensiei în lipsa acestor dispoziții legale. Pensionarii nu sunt obligați să procedeze la recalcularea pensiei, ci au doar această posibilitate dacă formulează o cerere în acest sens. Prin urmare,

29. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Cristian Carata în Dosarul nr. 18.508/3/2019 al Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 65 alin. (7) și (8) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 decembrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Curtea apreciază că susținerile referitoare la încălcarea prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție sunt neîntemeiate.

26. Referitor la critica privind caracterul discriminator al dispozițiilor de lege analizate, Curtea reține că autorul excepției invocă faptul că până la intrarea în vigoare a acestora persoana îndreptățită care a formulat cerere de pensionare anticipată beneficia de acest drept de la data depunerii cererii de pensionare, iar nu din luna următoare depunerii cererii de recalculare a pensiei.

27. Analizând această critică, instanța constituțională reține că autorul excepției face o confuzie între reglementarea privind deschiderea dreptului la pensie și cea privind recalcularea pensiei. Astfel, dacă, potrivit art. 104 alin. (1) și (2) din Legea nr. 263/2010, în sistemul public de pensii pensiile se cuvin de la data îndeplinirii condițiilor prevăzute de această lege, în funcție de categoria de pensie solicitată, și se acordă de la data înregistrării cererii, în ceea ce privește recalcularea pensiei, art. 107 alin. (5) din Legea nr. 263/2010 prevede că sumele rezultate în urma recalculării pensiei se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea. Se constată, prin urmare, că reglementarea din art. 65 alin. (8) din Legea nr. 263/2010 nu are un caracter novator în ceea ce privește procedura recalculării pensiei, astfel că nu poate fi reținută critica referitoare la existența unei discriminări.

28. În sfârșit, în ceea ce privește criticile referitoare la încălcarea dreptului la pensie și a dreptului de proprietate, Curtea constată că reglementările criticate vin tocmai în sensul asigurării și protejării acestor drepturi fundamentale. Faptul că legiuitorul nu a prevăzut obligativitatea recalculării din oficiu a pensiilor nu este de natură să aducă atingere acestor drepturi, întrucât dă posibilitatea pensionarului ca, în funcție de situația sa particulară, să aprecieze oportunitatea recalculării pensiei. De altfel, așa cum Curtea Constituțională a statuat în numeroase rânduri în jurisprudența sa, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, legiuitorul are atribuția de a stabili condițiile și criteriile de acordare a dreptului la pensie, inclusiv modalitățile de calcul al cuantumului pensiei (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007).

Magistrat-asistent,
Patricia-Marilena Ionea

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind constatarea încetării mandatului de președinte,
cu rang de secretar de stat, în cadrul Autorității Naționale
pentru Cetățenie al doamnei Gabriela Lenghel**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2010 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Cetățenie, aprobată cu modificări prin Legea nr. 112/2010, cu modificările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Se constată încetarea mandatului de președinte, cu rang de secretar de stat, în cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie al doamnei Gabriela Lenghel, la data de 14 aprilie 2024.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

București, 22 mai 2024.

Nr. 167.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

**privind eliberarea domnului Silviu-Gabriel Barbu
din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat,
al Autorității Naționale pentru Cetățenie**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2010 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Cetățenie, aprobată cu modificări prin Legea nr. 112/2010, cu modificările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Silviu-Gabriel Barbu se eliberează din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

București, 22 mai 2024.

Nr. 168.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea domnului Silviu-Gabriel Barbu
în funcția de președinte, cu rang de secretar de stat,
al Autorității Naționale pentru Cetățenie**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2010 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Cetățenie, aprobată cu modificări prin Legea nr. 112/2010, cu modificările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, domnul Silviu-Gabriel Barbu se numește în funcția de președinte, cu rang de secretar de stat, al Autorității Naționale pentru Cetățenie pentru un mandat cu durata de 4 ani.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Mircea AbrudeanBucurești, 22 mai 2024.
Nr. 169.**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind numirea doamnei Ana-Claudia Țapardel
în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat,
la Autoritatea Națională pentru Cetățenie**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5/2010 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Cetățenie, aprobată cu modificări prin Legea nr. 112/2010, cu modificările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Ana-Claudia Țapardel se numește în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, la Autoritatea Națională pentru Cetățenie pentru un mandat cu durata de 4 ani.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Mircea AbrudeanBucurești, 22 mai 2024.
Nr. 170.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

privind exercitarea, cu caracter temporar, prin detașare, de către doamna Rela-Nicoleta Ștefănescu a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene

Având în vedere propunerea formulată de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene prin Adresa nr. 3.029 din 24 aprilie 2024, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/3.981 din 25 aprilie 2024, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 18.046/2024,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. b) și f), art. 505 alin. (5), art. 509 alin. (3), art. 510 alin. (1) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 21 iunie 2024, doamna Rela-Nicoleta Ștefănescu, director al Departamentului juridic din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, exercită, cu caracter temporar, prin detașare, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general al Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

București, 22 mai 2024.

Nr. 171.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE**

privind exercitarea, cu caracter temporar, de către domnul Marius-Iulian Carabulea a funcției publice vacante din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Având în vedere propunerea formulată de ministrul investițiilor și proiectelor europene prin Adresa nr. 3.028 din 24 aprilie 2024, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/3.980 din 25 aprilie 2024, precum și Adresa Agenției Naționale a Funcționarilor Publici nr. 18.042/2024,

în temeiul art. 29, art. 394 alin. (2) lit. d), art. 397, art. 502 alin. (1) lit. f), art. 509 alin. (3) și al art. 530 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data de 22 iulie 2024, domnul Marius-Iulian Carabulea, consilier clasa I, grad profesional superior la Direcția generală juridică și relația cu Parlamentul, Serviciul relația cu Parlamentul, exercită, cu caracter temporar, funcția publică vacantă din categoria înalților funcționari publici de secretar general adjunct la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene pentru o perioadă de 6 luni.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,

Mircea Abrudean

București, 22 mai 2024.

Nr. 172.

GUVERNUL ROMÂNIEI**PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****pentru revocarea doamnei Felicia-Ancuța Dunca
din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat,
al Autorității Competente pentru Reglementarea Operațiunilor
Offshore la Marea Neagră**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (16) lit. e) din Legea nr. 165/2016 privind siguranța operațiunilor petroliere offshore, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — La data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Felicia-Ancuța Dunca se revocă din funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Competente pentru Reglementarea Operațiunilor Offshore la Marea Neagră.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Mircea AbrudeanBucurești, 22 mai 2024.
Nr. 173.**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****pentru numirea doamnei Florina-Andreea Hlevca
în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat,
al Autorității Competente pentru Reglementarea Operațiunilor
Offshore la Marea Neagră**

În temeiul art. 29 și al art. 31 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 8 alin. (14) din Legea nr. 165/2016 privind siguranța operațiunilor petroliere offshore, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — Începând cu data intrării în vigoare a prezentei decizii, doamna Florina-Andreea Hlevca se numește în funcția de vicepreședinte, cu rang de subsecretar de stat, al Autorității Competente pentru Reglementarea Operațiunilor Offshore la Marea Neagră pentru o perioadă de 5 ani.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACUContrasemnează:Secretarul general al Guvernului,
Mircea AbrudeanBucurești, 22 mai 2024.
Nr. 174.

GUVERNUL ROMÂNIEI

PRIM-MINISTRUL

DECIZIE

**privind constatarea încetării de drept a raportului de serviciu
al domnului Radu Renga, inspector guvernamental în cadrul
Secretariatului General al Guvernului**

Având în vedere cererea domnului Radu Renga, înregistrată la Cabinetul prim-ministrului cu nr. 5/4.652 din 21 mai 2024, precum și informarea către angajator a Casei Teritoriale de Pensii Vâlcea nr. 23.932 din 16 mai 2024,

în temeiul art. 29, art. 397, art. 516 lit. a), art. 524 alin. (1) și al art. 533 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 56 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Articol unic. — (1) Se constată încetarea de drept a raportului de serviciu al domnului Radu Renga, inspector guvernamental în cadrul Secretariatului General al Guvernului, ca urmare a comunicării deciziei de admitere privind acordarea pensiei anticipate parțiale, la data de 16 mai 2024.

(2) Domnul Radu Renga predă lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu în termen de 3 zile de la data intrării în vigoare a prezentei decizii.

(3) Prezenta decizie poate fi contestată la instanța competentă în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Secretarul general al Guvernului,
Mircea Abrudean

București, 22 mai 2024.
Nr. 175.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

